

Сборник съдебна практика

РЕШЕНИЕ НА ОБЩИЯ СЪД (седми състав)

14 март 2018 година *

„Околна среда — Генетично модифицирани продукти — Регламент (ЕО) № 1367/2006 — Регламент (ЕО) № 1829/2003 — Генетично модифицирана соя MON 87769, MON 87705 и 305423 — Отхвърляне на искане за вътрешно преразглеждане на решения за разрешаване на пускането на пазара — Понятието „екологично законодателство“ — Член 10 от Регламент № 1367/2006“

По дело T-33/16

TestBioTech eV, установено в Мюнхен (Германия), за което се явяват R. Stein, solicitor, K. Smith, QC, и J. Stevenson, barrister,

жалбоподател,

срещу

Европейска комисия, за която се явяват J. Tomkin, L. Pignataro-Nolin и C. Valero, в качеството на представители,

ответник,

подпомагана от

Monsanto Europe, установено в Антверпен (Белгия),

и

Monsanto Company, установено в Уилмингтън, Делауеър (Съединени американски щати),

за които се явява M. Pittie, адвокат,

и от

Pioneer Overseas Corp., установено в Джонстън, Айова (Съединени американски щати),

и

Pioneer Hi-Bred International, Inc., установено в Джонстън,

за които се явяват G. Forwood, адвокат, J. Killick, barrister, и S. Nordin, solicitor,

встъпили страни,

* Език на производството: английски.

с предмет искане на основание член 263 ДФЕС за отмяна на писмото на члена на Комисията, отговарящ за здравеопазването и безопасността на храните, от 16 ноември 2015 г., с което се отхвърля искането за вътрешно преразглеждане — подадено на основание член 10 от Регламент (ЕО) № 1367/2006 на Европейския парламент и на Съвета от 6 септември 2006 година относно прилагането на разпоредбите на Орхуската конвенция за достъп до информация, публично участие в процеса на вземане на решения и достъп до правосъдие по въпроси на околната среда към институциите и органите на Общността (ОВ L 264, 2006 г., стр. 13; Специално издание на български език, 2007 г., глава 15, том 17, стр. 126) — на решенията за изпълнение, разрешаващи пускането на генетично модифицирана соя MON 87769, MON 87705 и 305423 на пазара,

ОБЩИЯТ СЪД (седми състав),

състоящ се от: V. Tomljenović (докладчик), председател, E. Bieliūnas и Ал. Корнезов, съдии,

секретар: P. Cullen, администратор,

предвид изложеното в писмената фаза на производството и в съдебното заседание от 22 септември 2017 г.,

постанови настоящото

Решение

Обстоятелствата по спора

- 1 Жалбоподателят, TestBioTech eV, е сдружение с нестопанска цел, регистрирано в Германия с предмет на дейност насърчаване на независимите изследвания и общественото обсъждане на отражението на биотехнологиите.

Относно разрешението за пускане на соя 305423 на пазара

- 2 На 14 юни 2007 г. Pioneer Overseas Corp. подава пред компетентния орган в Нидерландия, на основание членове 5 и 17 от Регламент (ЕО) № 1829/2003 на Европейския парламент и на Съвета от 22 септември 2003 година относно генетично модифицираните храни и фуражи (ОВ L 268, 2003 г., стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 13, том 41, стр. 3), заявление за разрешение за пускане на пазара на храни, хранителни съставки и фуражи, съдържащи, състоящи се или произведени от генетично модифицирана соя 305423 (наричана по-нататък „соя 305423“). Заявлението за разрешение се отнася и до пускането на пазара на соя 305423, присъстваща в съдържащи или състоящи се от модифицирана соя продукти, различни от храни и фуражи, и предназначена за същата употреба като всяка друга соя, с изключение на отглеждането.
- 3 На 18 декември 2013 г. експертната група по генетично модифицираните организми към Европейския орган за безопасност на храните (ЕОБХ) (наричана по-нататък „експертната група ГМО“) приема научно становище за соя 305423, под формата на доклад в съответствие с член 6, параграф 6 и член 18, параграф 6 от Регламент № 1829/2003, в което се посочва, че то „ще бъде част от общото становище на ЕОБХ по смисъла на член 6, параграф 5 и на член 18, параграф 5 [от същия регламент]“. По същество експертната група ГМО приема, че що се отнася до евентуалното ѝ въздействие върху здравето на човека и на животните или върху околната среда, соя 305423 е толкова безопасна при предвидените видове употреба, колкото и конвенционалното ѝ съответствие.

- 4 На 24 април 2015 г. Европейската комисия приема Решение за изпълнение (ЕС) 2015/698 за разрешаване на пускането на пазара на продукти, съдържащи, състоящи се или произведени от генетично модифицирана соя 305423 (DP-305423-1), съгласно Регламент № 1829/2003 на Европейския парламент и на Съвета (ОВ L 112, 2015 г., стр. 71). Като се позовава на научното становище, посочено в точка 3 по-горе, в съображения 4—7 от това решение Комисията обяснява, че ЕОБХ е дал „положително становище“ в съответствие с членове 6 и 18 от Регламент № 1829/2003, че е стигнал до заключението, че що се отнася до евентуалното ѝ въздействие върху здравето на човека и на животните или върху околната среда, соя 305423 е толкова безопасна при предвидените видове употреба, колкото и нейното генетично немодифицирано съответствие и че е препоръчал прилагането на план за мониторинг след пускането на пазара, съсредоточен върху събирането на данни за консумацията от страна на европейското население.
- 5 С член 1 от Решение 2015/698 Комисията определя единен идентификатор на соя 305423. В член 2 от посоченото решение Комисията разрешава, за целите на член 4, параграф 2 и член 16, параграф 2 от Регламент № 1829/2003, храните и хранителните съставки, съдържащи, състоящи се или произведени от соя 305423, фуражите, съдържащи, състоящи се или произведени от соя 305423, и соята 305423 в продукти, съдържащи или състоящи се от такава соя, за всички други видове употреба, с изключение на отглеждането. В допълнение, членове 3—5 от Решение 2015/698 се отнасят до етикетирането и мониторинга на въпросните продукти.

Относно разрешението за пускане на соя MON 87769 на пазара

- 6 На 14 септември 2009 г. на основание членове 5 и 17 от Регламент № 1829/2003 Monsanto Europe подава пред компетентния орган в Обединеното кралство заявление за разрешение за пускане на пазара на храни, хранителни съставки и фуражи, съдържащи, състоящи се или произведени от генетично модифицирана соя MON 87769 (наричана по-нататък „соя MON 87769“). Заявлението за разрешение се отнася и до пускането на пазара на соя MON 87769, присъстваща в съдържащи или състоящи се от модифицирана соя продукти, различни от храни и фуражи, и предназначена за същата употреба като всяка друга соя, с изключение на отглеждането.
- 7 На 16 май 2014 г. експертната група ГМО приема научно становище за соя MON 87769, под формата на доклад в съответствие с член 6, параграф 6 и член 18, параграф 6 от Регламент № 1829/2003, в което се посочва, че то „ще бъде част от общото становище на ЕОБХ по смисъла на член 6, параграф 5 и на член 18, параграф 5 [от същия регламент]“. По същество експертната група ГМО приема, че в контекста на заявената употреба соя MON 87769 е толкова безопасна, колкото и конвенционалното ѝ съответствие и че няма вероятност да окаже неблагоприятно въздействие върху здравето на човека и на животните или върху околната среда.
- 8 На 24 април 2015 г. Комисията приема Решение за изпълнение (ЕС) 2015/686 за разрешаване на пускането на пазара на продукти, съдържащи, състоящи се или произведени от генетично модифицирана соя MON 87769 (MON-87769-7) съгласно Регламент № 1829/2003 на Европейския парламент и на Съвета (ОВ L 112, 2015 г., стр. 16). Като се позовава на научното становище, посочено в точка 7 по-горе, в съображения 4—8 от това решение Комисията обяснява, че ЕОБХ е дал „положително становище“ в съответствие с членове 6 и 18 от Регламент № 1829/2003, че е стигнал до заключението, че в контекста на заявената употреба соя MON 87769 е толкова безопасна, колкото и нейното конвенционално съответствие и няма вероятност да окаже неблагоприятно въздействие върху здравето на човека и на животните и върху околната среда и че е препоръчал прилагането на план за мониторинг след пускането на пазара, съсредоточен върху събирането на данни за консумацията от страна на европейското население.

- 9 С член 1 от Решение 2015/686 Комисията определя единен идентификатор на соя MON 87769. В член 2 от посоченото решение Комисията разрешава, за целите на член 4, параграф 2 и член 16, параграф 2 от Регламент № 1829/2003, храните и хранителните съставки, съдържащи, състоящи се или произведени от соя MON 87769, фуражите, съдържащи, състоящи се или произведени от соя MON 87769, и соята MON 87769 в продукти, съдържащи или състоящи се от такава соя, за всички други видове употреба, с изключение на отглеждането. В допълнение, членове 3—5 от Решение 2015/686 се отнасят до етикетирането и мониторинга на въпросните продукти.

Относно разрешението за пускане на соя MON 87705 на пазара

- 10 На 18 февруари 2010 г. на основание членове 5 и 17 от Регламент № 1829/2003 Monsanto Europe подава пред компетентния орган в Нидерландия заявление за разрешение за пускане на пазара на храни, хранителни съставки и фуражи, съдържащи, състоящи се или произведени от генетично модифицирана соя MON 87705 (наричана по-нататък „соя MON 87705“). Заявлението за разрешение се отнася и до пускането на пазара на соя MON 87705, присъстваща в съдържащи или състоящи се от модифицирана соя продукти, различни от храни и фуражи, и предназначена за същата употреба като всяка друга соя, с изключение на отглеждането.
- 11 На 30 октомври 2012 г. експертната група ГМО приема научно становище за соя MON 87705, под формата на доклад в съответствие с член 6, параграф 6 и член 18, параграф 6 от Регламент № 1829/2003, в което се посочва, че то „ще бъде част от общото становище на ЕОБХ по смисъла на член 6, параграф 5 и на член 18, параграф 5 [от същия регламент]“. Това становище е допълнено с изявление на експертната група ГМО от 17 декември 2013 г. По същество експертната група ГМО заключава, че що се отнася до евентуалното въздействие върху здравето на човека и на животните и върху околната среда, соя MON 87705 е в контекста на заявената от Monsanto Europe употреба толкова безопасна, колкото и нейното конвенционално съответствие.
- 12 На 24 април 2015 г. Комисията приема Решение за изпълнение (ЕС) 2015/696 за разрешаване на пускането на пазара на продукти, съдържащи, състоящи се или произведени от генетично модифицирана соя MON 87705 (MON-87705-6), съгласно Регламент № 1829/2003 на Европейския парламент и на Съвета (ОВ L 112, 2015 г., стр. 60). Като се позовава на научното становище, посочено в точка 11 по-горе, в съображения 4—10 от това решение Комисията обяснява, че ЕОБХ е дал „положително становище“ в съответствие с членове 6 и 18 от Регламент № 1829/2003, че е стигнал до заключението, че соя MON 87705 е толкова безопасна, колкото и нейното конвенционално съответствие, що се отнася до предвидените видове употреба, обхващащи всички видове употреба на конвенционалната соя като храна или фураж, с изключение на търговската употреба на маслото от нея за пържене, и че е препоръчал прилагането на план за мониторинг след пускането на пазара, съсредоточен върху събирането на данни за консумацията от страна на европейското население.
- 13 С член 1 от Решение 2015/696 Комисията определя единен идентификатор на соя MON 87705. В член 2 от посоченото решение Комисията разрешава, за целите на член 4, параграф 2 и член 16, параграф 2 от Регламент № 1829/2003, храните и хранителните съставки, съдържащи, състоящи се или произведени от соя MON 87705, фуражите, съдържащи, състоящи се или произведени от соя MON 87705, и соята MON 87705 в продукти, съдържащи или състоящи се от такава соя, за всички други видове употреба, с изключение на отглеждането. В допълнение, членове 3—5 от Решение 2015/696 се отнасят до етикетирането и мониторинга на въпросните продукти.

По искането за вътрешно преразглеждане

- 14 С писмо от 29 май 2015 г. жалбоподателят и едно друго сдружение искат от Комисията да извърши вътрешно преразглеждане на решения 2015/686, 2015/696 и 2015/698 (наричани по-нататък общо „разрешенията“) на основание член 10 от Регламент (ЕО) № 1367/2006 на Европейския парламент и на Съвета от 6 септември 2006 година относно прилагането на разпоредбите на Орхуската конвенция за достъп до информация, публично участие в процеса на вземане на решения и достъп до правосъдие по въпроси на околната среда към институциите и органите на Общността (ОВ L 264, 2006 г., стр. 13; Специално издание на български език, 2007 г., глава 15, том 17, стр. 126). В искането си за вътрешно преразглеждане жалбоподателят и другото сдружение по същество изтъкват, първо, че ЕОБХ все още не е изготвил насоки относно въздействието на генетично модифицираното растение, чието хранително съдържание е било съществено променено, върху здравето, второ, че липсата на насоки е довела до несъответна и противоречива оценка на хранителните рискове, която не отговаря на законоустановените изисквания, трето, че липсата на насоки е довела до нарушение на разпоредбите относно етикетирането, четвърто, че липсата на насоки е довела до неподходящи и несъгласувани предложения относно мониторинга след пускането на пазара, пето, че що се отнася до соя MON 87705 и соя 305423, при анализа на въздействието на консумацията на генетично модифицирани храни и фуражи върху здравето не са били взети предвид остатъчните вещества от хербициди и шесто, че за соя MON 87705 оценката на нежеланите последици от въздействието върху рибонуклеиновата киселина е недостатъчна.
- 15 С писмо от 4 август 2015 г. Комисията уведомява жалбоподателя, че не е в състояние да приключи преразглеждането в срок от 12 седмици и че поради това той ще получи отговор в срок от 18 седмици в съответствие с член 10, параграф 3 от Регламент № 1367/2006.
- 16 С електронно писмо от 1 октомври 2015 г. длъжностно лице от генерална дирекция „Здравеопазване и безопасност на храните“ на Комисията посочва на жалбоподателя, че решението по искането за преразглеждане е „подготвено“, но че преди подписването му следва да бъдат извършени още някои административни формалности.
- 17 С писмо от 16 ноември 2015 г. с номер Ares(2015) 5145741 (наричано по-нататък „обжалваното решение“) членът на Комисията, отговарящ за здравеопазването и безопасността на храните, отхвърля искането за преразглеждане, като заявява, че първите пет оплаквания и част от шестото, изложени в точка 14 по-горе, не попадат в обхвата на член 10 от Регламент № 1367/2006 и че останалата част от шестото оплакване, свързана с оценката на риска за околната среда, „не дава основание за изменение на Решение 2015/696“. В това отношение членът на Комисията, отговарящ за здравеопазването и безопасността на храните, по същество приема, че аспектите, свързани със здравната оценка на генетично модифицираните храни и фуражи, не могат да бъдат разгледани в контекста на член 10 от Регламент № 1367/2006, тъй като не се отнасят до оценката на риска за околната среда. Относно частта от шестото оплакване, свързана с опазването на околната среда, членът на Комисията, отговарящ за здравеопазването и безопасността на храните, преценява, че доводът е неоснователен и не оправдава преразглеждането на разрешенията. По-конкретно, първо, членът на Комисията, отговарящ за здравеопазването и безопасността на храните, приема, че оплакванията във връзка с насоките на ЕОБХ относно оценката на въздействието върху здравето и на хранителните качества на генетично модифицираните култури с променено хранително съдържание са ясно свързани с въздействието на консумацията на храни и фуражи върху здравето. Второ, той преценява, че оценка на хранителните качества обикновено следва да се извършва, когато се анализира въздействието на консумацията на храни и фуражи върху здравето, а не когато се изследва рискът за околната среда от потенциално освобождаване в околната среда. Трето, той твърди, че етикетирането на състава на генетично модифицираните храни не е свързано с оценката на риска за околната среда. Четвърто, той поддържа, че мониторингът след пускането на пазара не е свързан с оценката на риска за околната среда. Пето, той счита, че неотчитането

на това какви последици за здравето имат остатъчните вещества от хербициди, приети при консумирането на генетично модифицирани храни и фуражи, е свързано с въздействието върху здравето, а не с въздействието върху околната среда. Шесто, той приема, че изтъкнатото от жалбоподателя проучване на нежеланите последици за здравето на човека или на животните от консумацията на растения, при които има въздействие върху рибонуклеиновите киселини, не е свързано с оценката на риска за околната среда.

Производството и исканията на страните

- 18 На 26 януари 2016 г. жалбоподателят подава жалба в секретариата на Общия съд и иска настоящото дело да бъде съединено с дело TestBioTech и др./Комисия, заведено в регистъра под номер T-177/13.
- 19 На 14 април 2016 г. председателят на пети състав на Общия съд отхвърля искането за съединяване на настоящото дело с дело T-177/13, TestBioTech и др./Комисия.
- 20 На 31 май 2016 г. Monsanto Europe и Monsanto Company (наричани по-нататък общо „Monsanto“) подават в секретариата на Общия съд молба за встъпване в подкрепа на исканията на Комисията.
- 21 На 9 юни 2016 г. Pioneer Overseas и Pioneer Hi-Bred International, Inc. (наричани по-нататък общо „Pioneer“) подават в секретариата на Общия съд молба за встъпване в подкрепа на исканията на Комисията.
- 22 С определение от 20 юли 2016 г. председателят на пети състав на Общия съд уважава молбите за встъпване на Monsanto и Pioneer.
- 23 След промяна в съставите на Общия съд, в приложение на член 27, параграф 5 от Процедурния правилник на Общия съд съдията докладчик е включен в седми състав на Общия съд, на който съответно е разпределено настоящото дело.
- 24 По предложение на съдията докладчик Общият съд решава да започне устната фаза на производството и в рамките на процесуално-организационните действия, предвидени в член 89 от Процедурния правилник, поставя писмен въпрос на страните. В изпълнение на това процесуално-организационно действие страните представят отговор в определения срок.
- 25 С молби, подадени в секретариата на Общия съд съответно на 19 и на 23 декември 2016 г., Комисията и жалбоподателят искат да бъдат изслушани устните им състезания съгласно член 106, параграф 2 от Процедурния правилник. В съдебното заседание от 22 септември 2017 г. Общият съд констатира, че жалбоподателят, надлежно призован, без уважителна причина не се явява, поради което съдебното заседание се провежда в негово отсъствие в съответствие с член 108, параграф 1 от Процедурния правилник. Устните състезания и отговорите на останалите страни на поставените от Общия съд въпроси са изслушани в това съдебно заседание.
- 26 С молба, подадена в секретариата на Общия съд на 22 септември 2017 г., жалбоподателят иска от Общия съд или да възобнови устната фаза на производството съгласно член 113, параграф 2 от Процедурния правилник, или да му даде възможност да представи в писмен вид становището, което е смятал да представи при устните състезания в съдебното заседание.
- 27 Тъй като в случая не е налице нито една от предпоставките по член 113, параграф 2 от Процедурния правилник, Общият съд отказва да възобнови устната фаза на производството.

28 Жалбоподателят иска от Общия съд:

- да се произнесе по това, първо, дали искането за вътрешно преразглеждане по член 10 от Регламент № 1367/2006, отнасящо се до разрешение, издадено на основание на Регламент № 1829/2003, трябва да се свежда само до „оценката на риска за околната среда“ съгласно Директива 2001/18/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 12 март 2001 година относно съзнателното освобождаване на генетично модифицирани организми в околната среда и за отмяна на Директива 90/220/ЕИО на Съвета (ОВ L 106, 2001 г., стр. 1; Специално издание на български език, глава 15, том 7, стр. 75), второ, дали делата, заведени на основание член 12 от Регламент № 1367/2006, трябва да се свеждат до проверка от страна на институция на Европейския съюз на „оценката на риска за околната среда“, извършена в съответствие с Директива 2001/18, и трето, какъв е обхватът на контрола, който Общият съд трябва да осъществява по дела, заведени на основание член 12 от Регламент № 1367/2006,
- да обяви жалбата за допустима и основателна,
- да отмени обжалваното решение,
- да осъди Комисията да заплати съдебните разноски.

29 Вследствие на писмения въпрос на Общия съд във връзка с допустимостта на искането за произнасяне по въпросите, изложени в точка 28 по-горе, първо тире, жалбоподателят заявява в писмения си отговор, че вече не е необходимо произнасяне по това искане. Ето защо следва да се приеме, че жалбоподателят оттегля първото си искане.

30 Комисията иска от Общия съд:

- да отхвърли жалбата,
- да осъди жалбоподателя да заплати съдебните разноски.

31 Monsanto иска Общият съд:

- да отхвърли жалбата,
- да осъди жалбоподателя да заплати съдебните разноски.

32 Pioneer иска Общият съд:

- да отхвърли жалбата,
- да осъди жалбоподателя да заплати съдебните разноски.

От правна страна

33 Преди да се разгледа настоящото дело по същество, следва да се отбележи, че в молбата за възобновяване на устната фаза на производството, подадена в секретариата на Общия съд на 22 септември 2017 г. (вж. т. 26 по-горе), жалбоподателят иска да му бъде дадена възможност да представи в писмен вид становището, което е смятал да представи при устните състезания в съдебното заседание. В това отношение е достатъчно да се констатира, че Процедурният правилник не предвижда такъв процесуален документ.

- 34 По съществуто на делото жалбоподателят излага две основания за обжалване. С първото основание той твърди, че искането за вътрешно преразглеждане, в своята цялост, попада в обхвата на Регламент № 1367/2006. Поддържа, че Комисията е нарушила член 10, параграф 1 от Регламент № 1367/2006, тълкуван във връзка с член 2, параграф 1, букви е) и ж) от същия регламент и със съображения 11 и 18—21 от него, като е приела, че искането за вътрешно преразглеждане е до голяма степен свързано с въпроси, които не попадат в обхвата на Регламент № 1367/2006. С второто основание жалбоподателят твърди, че обжалваното решение е незаконосъобразно, тъй като Комисията не го приела в сроковете, определени в член 10, параграф 3 от Регламент № 1367/2006.
- 35 Най-напред следва да се разгледа първото основание. В това отношение жалбоподателят изтъква по същество, че искането за вътрешно преразглеждане е свързано с въпроси, попадащи в обхвата на Регламент № 1367/2006. Той счита, че административните актове, приети на основание на Регламент № 1829/2003, каквито са разрешенията, са актове, приети съгласно екологичното законодателство по смисъла на член 10, параграф 1 от Регламент № 1367/2006. Когато неправителствена организация иска вътрешно преразглеждане или упражнява правото си да заведе дело, тя не била длъжна да изтъква само съображения, свързани с частта от акта, отнасяща се до „оценката на риска за околната среда“. Според жалбоподателя въздействието на генетично модифицираните организми върху състоянието на човешкото здраве е здравен въпрос, свързан със състоянието на околната среда. Освен това обстоятелството, че Регламент № 1829/2003 е приет на основание член 168, параграф 4 ДФЕС, който се отнася до общественото здраве, нямало никакво отношение към въпроса дали разрешенията са актове, приети съгласно екологичното законодателство по смисъла на член 10, параграф 1 от Регламент № 1367/2006. Жалбоподателят допълва, че аспектите на общата оценка на процесната соя и свързаните с тях доказателства са неделими. Следователно Комисията без основание „разделила“ различните части на разрешението за пускане на генетично модифициран организъм на пазара, на екологични аспекти, от една страна, и на неекологични аспекти, от друга.
- 36 Комисията, подкрепена от Monsanto и Pioneer, смята по същество, че правото на преразглеждане, предвидено в член 10 от Регламент № 1367/2006, обхваща само въпросите на екологичното законодателство по смисъла на посочения регламент. Според Комисията само по себе си обстоятелството, че разрешенията са издадени на основание на Регламент № 1829/2003, не дава автоматично право на преразглеждане на всички техни аспекти по силата на член 10 от Регламент № 1367/2006. Напротив, правото да се иска преразглеждане, съществувало само по отношение на аспектите на екологичното законодателство, дефинирано в член 2, параграф 1, буква е) от Регламент № 1367/2006. В този контекст Комисията счита, че опасенията, свързани с околната среда, и тези, свързани с общественото здраве, се различават в концептуален и юридически план и че отнасящите се до общественото здраве аспекти на искането на жалбоподателя за преразглеждане не попадат в обхвата на член 10 от Регламент № 1367/2006. По-конкретно Комисията поддържа, на първо място, че голяма част от доводите в искането за преразглеждане се отнасят до „безопасността на храните“, на следващо място, че законовите разпоредби, на които се основава искането за преразглеждане, очевидно са свързани с аспекти на общественото здраве, а не с опазването на околната среда и на последно място, че доводите, изложени от жалбоподателя във връзка с хранителните качества, етикетването и безопасността на генетично модифицираните продукти в храните и фуражите, се отнасят до безопасността на продуктите, а не до състоянието на околната среда като цяло.
- 37 В случая страните спорят по въпроса дали Комисията основателно е отхвърлила като недопустима голяма част от подаденото от жалбоподателя на основание член 10 от Регламент № 1367/2006 искане за вътрешно преразглеждане на разрешенията, с мотива че повечето оплаквания в това искане не засягат въпроси на екологичното законодателство.

По обхвата на вътрешното преразглеждане на основание член 10 от Регламент № 1367/2006

- 38 Съгласно член 10, параграф 1 от Регламент № 1367/2006 всяка неправителствена организация, която отговаря на критериите, описани в член 11, има право да отправи искане за вътрешно преразглеждане към институциите и органите на Съюза, които са приели административен акт съгласно екологичното законодателство.
- 39 Член 12, параграф 1 от Регламент № 1367/2006 предвижда, че неправителствената организация, която е направила искането за вътрешно преразглеждане на основание член 10 от същия регламент, може да сезира съда на Съюза съгласно съответните разпоредби на Договора за функционирането на ЕС.
- 40 Член 2, параграф 1, буква ж) от Регламент № 1367/2006 определя понятието „административен акт“ за целите на посочения регламент като всяка мярка с индивидуален характер, съгласно екологичното законодателство, която е предприета от институция или орган на Съюза, правно обвързваща е и има външни последици.
- 41 Член 2, параграф 1, буква е) от Регламент № 1367/2006 гласи, че закон за околната среда [environmental law, екологично законодателство] за целите на посочения регламент означава законодателство на Съюза, което независимо от своята правна основа, допринася за преследването на целите на политиката за околна среда на Съюза, така както те са определени в Договора за функционирането на ЕС: защита, опазване и подобряване на качеството на околната среда, опазване на здравето на човека, разумно и рационално използване на природните ресурси и насърчаване на мерки на международно ниво за справяне с регионални и световни екологични проблеми.
- 42 В това отношение, от една страна, следва да се отбележи, че съгласно член 2, параграф 1, буква е) от Регламент № 1367/2006 въпросът дали даден акт е приет съгласно екологичното законодателство, не зависи от правното основание, на което е приета съответната правна разпоредба.
- 43 От друга страна, съгласно член 2, параграф 1, буква е) от Регламент № 1367/2006 понятието „екологично законодателство“ за целите на посочения регламент обхваща всеки законодателен акт на Съюза, който допринася за преследването на целите на политиката на Съюза в областта на околната среда. В този контекст тази разпоредба по същество изброява целите на Съюза в областта на околната среда, така както те са определени в член 191, параграф 1 ДФЕС: опазване, защита и подобряване на качеството на околната среда, защита на здравето на хората, разумно и рационално използване на природните ресурси и насърчаване, на международно равнище, на мерки за справяне с регионални или световни проблеми на околната среда.
- 44 От текста на член 2, параграф 1, буква е) от Регламент № 1367/2006 следва, че законодателят на Съюза препраща към изброените в член 191, параграф 1 ДФЕС цели, за да даде на понятието „екологично законодателство“ в Регламент № 1367/2006 широко значение, което не се свежда до въпросите, свързани с опазването на естествената околна среда в тесен смисъл.
- 45 Тази констатация впрочем се потвърждава от член 192, параграф 2 ДФЕС, съгласно който екологичното законодателство, като материя на дял XX от ДФЕС, може да включва също така разпоредби предимно от фискален характер, мерки, които се отнасят до градоустройството и устройството на територията, до земеползването и до количественото управление на водните ресурси или пряко или косвено до наличието на такива ресурси, както и мерки, които съществено влияят върху избора на държавите членки между различни енергоизточници и

общата структура на тяхното енергоснабдяване. Ако понятието „екологично законодателство“ се тълкува стеснително, такива разпоредби и мерки в голямата си част биха попаднали извън тази област.

- 46 Освен това следва да се отбележи, че съгласно член 2, параграф 2 от Регламент № 1367/2006 въпросните административни актове и административни бездействия не включват мерките или бездействията на институция или орган на Съюза, в качеството им на административен орган за преразглеждане, съгласно в частност членове 101, 102, 106, 107, 228, 258, 260 и 325 ДФЕС относно правилата за конкуренцията, производството за установяване на неизпълнение на задължения, процедурата пред Европейския омбудсман и процедурата във връзка с борбата с измамите. Фактът, че законодателят е сметнал за необходимо да предвиди подобни изключения, също показва, че понятието „екологично законодателство“ в Регламент № 1367/2006 поначало трябва да се тълкува много широко.
- 47 Що се отнася до въпроса дали при вътрешното преразглеждане Комисията не е била длъжна да разгледа само въпроси на екологичното законодателство, следва да се отбележи, че съгласно член 10, параграф 1 от Регламент № 1367/2006 неправителствена организация, която отговаря на критериите по член 11 от същия регламент, може да поиска вътрешно преразглеждане на административен акт, приет съгласно екологичното законодателство. Текстът на тази разпоредба изобщо не свежда обхвата на вътрешното преразглеждане до въпроси на околната среда.
- 48 В съображение 18 от Регламент № 1367/2006 обаче законодателят уточнява, че подобно на член 9, параграф 3 от Конвенцията за достъпа до информация, участието на обществеността в процеса на вземането на решения и достъпа до правосъдие по въпроси на околната среда, подписана в Орхус на 25 юни 1998 г. (ОВ L 124, 2005 г., стр. 1), и в съответствие с разпоредбите на Договора за функционирането на ЕС целта на посочения регламент е да създаде възможност за започване на процедури за оспорване на действия, които нарушават разпоредбите на екологичното законодателство. Нещо повече, видно от заглавието на Регламент № 1367/2006 и от съображение 5 от същия регламент, той се отнася само за достъпа до информация, участието на обществеността в процеса на вземането на решения и достъпа до правосъдие по въпроси на околната среда.
- 49 Следователно обхватът на задължението да се извърши вътрешно преразглеждане съгласно член 10 от Регламент № 1367/2006, трябва да се разбира в смисъл, че Комисията е длъжна да разгледа искане за вътрешно преразглеждане само доколкото направило го лице твърди, че със съответния административен акт се нарушава екологичното законодателство по смисъла на Регламент № 1367/2006.
- 50 Именно в светлината на тези съображения следва да се прецени, от една страна, дали разрешенията са актове, приети съгласно екологичното законодателство по смисъла на Регламент № 1367/2006, и от друга страна, дали доводите на жалбоподателя в искането му за вътрешно преразглеждане са свързани с околната среда.

Относно Регламент № 1829/2003

- 51 Жалбоподателят иска вътрешно преразглеждане на разрешенията, издадени от Комисията по силата на член 7, параграф 3 и на член 19, параграф 3 от Регламент № 1829/2003.
- 52 Регламент № 1829/2003 посочва като правни основания за приемането му член 37 ЕО, член 95 ЕО и член 152, параграф 4 буква б) ЕО — разпоредби, които съответстват, за целите на настоящото дело, на член 43 ДФЕС, член 114 ДФЕС и член 168, параграф 4 буква б) ДФЕС и засягат областите селско стопанство, сближаване на законодателствата и обществено здраве.

- 53 Съгласно член 1, буква а) от него Регламент № 1829/2003 има за цел да предостави — в съответствие с общите принципи, заложи в Регламент (ЕО) № 178/2002 на Европейския парламент и на Съвета от 28 януари 2002 година за установяване на общите принципи и изисквания на законодателството в областта на храните, за създаване на ЕОБХ и за определяне на процедури относно безопасността на храните (ОВ L 31, 2002 г., стр. 1) — база за гарантиране на високо ниво на защита на човешкия живот и здраве, здравето и доброто състояние на животните, околната среда и интересите на потребителите по отношение на генетично модифицирани храни и фуражи, като същевременно гарантира ефективното функциониране на вътрешния пазар.
- 54 Освен това в съображение 1 от Регламент № 1829/2003 се посочва, че свободното движение на безопасни и здравословни хранителни продукти и фуражи е съществен аспект на вътрешния пазар и допринася съществено за здравето и благосъстоянието на гражданите и за техните социални и икономически интереси. В съображения 2 и 43 от Регламент № 1829/2003 се посочва, че за провеждане на политиките на Съюза трябва да се гарантира високо равнище на защита на човешкия живот и здраве, здравето и доброто състояние на животните, околната среда и интересите на потребителите по отношение на генетично модифицирани храни и фуражи. Съгласно съображение 3 от Регламент № 1829/2003 генетично модифицираните храни и фуражи трябва — с цел опазване на човешкото здраве и здравето на животните — да бъдат подлагани на оценка за безопасност, преди да бъдат пуснати на пазара в Съюза.
- 55 Съгласно член 4, параграф 2 от Регламент № 1829/2003 за пускането на пазара на генетично модифициран организъм за консумация от човека или на генетично модифицирана храна се изисква разрешение. Съгласно член 4, параграф 3 от Регламент № 1829/2003 такова разрешение не се издава, ако не се докаже адекватно и в достатъчна степен, че съответният генетично модифициран организъм или съответната храна отговаря на условията на член 4, параграф 1 от същия регламент.
- 56 Член 4, параграф 1 от Регламент № 1829/2003 изброява кумулативно условията, които трябва да бъдат изпълнени в това отношение. Въпросната храна не трябва в частност да:
- „а) има отрицателни ефекти върху човешкото здраве, здравето на животните или околната среда;
 - б) подвежда потребителя;
 - в) се различава от храната, която е предназначена да замени[,] до такава степен, че нормалната консумация да бъде хранително неблагоприятна] за потребителя“.
- 57 Освен това съгласно член 16, параграф 2 от Регламент № 1829/2003 за пускането на пазара, употребяването или преработването на генетично модифициран фураж се изисква разрешение. Съгласно член 16, параграф 3 от Регламент № 1829/2003 такова разрешение не се издава, ако не се докаже адекватно и в достатъчна степен, че въпросният фураж отговаря на изискванията на член 16, параграф 1 от същия регламент.
- 58 Член 16, параграф 1 от Регламент № 1829/2003 изброява кумулативно условията, които трябва да бъдат изпълнени в това отношение. Въпросните фуражи в частност не трябва да:
- „а) имат отрицателно действие върху здравето на хората, здравето на животните или околната среда;
 - б) подвеждат потребителя;

- в) вредят или заблуждават потребителя като развалят отличителните качества на продуктите от животински произход;
- г) се отличават от фуражите, които са предназначени да заменят[,] до такава степен, че тяхната консумация бъде неблагоприятна за храненето на животни и хора“.
- 59 Освен това съгласно съображение 9 от Регламент № 1829/2003 в процедурата за издаване на разрешение за генетично модифицирани храни и фуражи трябва да се прилага установената с Регламент № 178/2002 рамка за управление на риска и пускането на пазара на генетично модифицирани храни и фуражи трябва да се разрешава само след научна оценка, по най-висок възможен стандарт, на всеки риск, който те могат да създадат за здравето на хората и животните и в някои случаи за околната среда.
- 60 След като получи становището на ЕОБХ, Комисията приема, в съответствие с разпоредбите на членове 7 и 19 от Регламент № 1829/2003, окончателно решение по заявлението за разрешение. В този контекст Комисията е длъжна да вземе под внимание становището на ЕОБХ, всички съответни разпоредби на законодателството на Съюза и други законни фактори, свързани с разглеждания проблем.

По въпроса доколко разрешенията могат да бъдат предмет на вътрешно преразглеждане по член 10 от Регламент № 1367/2006

- 61 На първо място, що се отнася до въпроса дали разрешенията са актове, приети съгласно екологичното законодателство по смисъла на Регламент № 1367/2006, следва да се отбележи, от една страна, че видно от припомнените в точки 53, 54, 56, 58 и 59 по-горе съображения и разпоредби, разрешение като тези, чието вътрешно преразглеждане иска жалбоподателят, е акт, който е свързан и с опазването на околната среда. От друга страна, членове 4, 7, 16 и 19 от Регламент № 1829/2003 имат за цел да регламентират човешката намеса, засягаща околната среда в резултат от наличието на генетично модифицирани организми с евентуални последствия за здравето на хората и животните. Следователно се налага изводът, че разрешенията са, без каквото и да било съмнение, актове, приети съгласно екологичното законодателство по смисъла на член 2, параграф 1, буква е) от Регламент № 1367/2006.
- 62 На второ място, що се отнася до въпроса дали доводите на жалбоподателя в искането за вътрешно преразглеждане засягат въпроси на екологичното законодателство по смисъла на Регламент № 1367/2006, от констатацията в точка 49 по-горе следва, че в случая Комисията без съмнение е била длъжна да разгледа искането на жалбоподателя за преразглеждане само доколкото той твърди, че с разрешенията се нарушава екологичното законодателство по смисъла на Регламент № 1367/2006.
- 63 Трябва да се констатира обаче, че обхватът на понятието „екологично законодателство“ не е толкова ограничен, колкото твърди Комисията в обжалваното решение. Всъщност сам по себе си фактът, че в Регламент № 1829/2003, според Комисията, се прави разграничение между оценката за безопасност на съответните храни и фуражи и оценката на риска за околната среда, включително риска за здравето поради присъствието им в околната среда, не може да постави под въпрос констатацията, че оплакванията в искането за преразглеждане, които Комисията отхвърля в обжалваното решение, с мотива че не засягат въпроси на екологичното законодателство, действително попадат в обхвата на член 10 от Регламент № 1367/2006.
- 64 В това отношение Комисията основателно поддържа, че Регламент № 1829/2003 е свързан с общественото здраве от гледна точка на безопасността на храните, но обхваща и въздействията, които могат да имат върху околната среда генетично модифицираните продукти, използвани в храни и фуражи. Освен това Комисията признава, че решенията, които се отнасят до правото да

се отглеждат генетично модифицирани организми в държавите членки, по дефиниция могат да са още по-свързани с околната среда и че разрешенията, които се отнасят до правото да се използват генетично модифицирани продукти, внасяни като храни и фуражи или включени в техния състав, също могат да окажат въздействие върху околната среда, според това например как се работи с тях или дали при работата с тях те се освобождават в околната среда. Според Комисията обаче доводите, които жалбоподателят излага във връзка с хранителните качества, етикетването и безопасността на генетично модифицираните продукти в храните и фуражите и които тя приема за недопустими в обжалваното решение, се отнасят до безопасността на продуктите, а не до състоянието на околната среда.

- 65 Според разсъжденията на Комисията въздействието на генетично модифицираните организми върху общественото здраве и върху защитата на животните, като например потенциалното въздействие върху хранителните качества, било въпрос на екологичното законодателство в хипотезата на отглеждане в Съюза. Обратно, ако отглеждането е извън Съюза, тези последици не били въпрос на екологичното законодателство. Подобно разграничение е изкуствено и би лишило член 10 от Регламент № 1367/2006 от полезното му действие.
- 66 На първо място, член 4, параграф 1, буква а) и член 16, параграф 1, буква а) от Регламент № 1829/2003 предвиждат, че въпросните храни и фуражи не трябва да бъдат пускани на пазара на Съюза, ако имат отрицателно действие, в частност върху околната среда. В това отношение е важно да се отбележи, че в текста на тези разпоредби се споменава не само опазването на естествената околна среда в Съюза. Следователно оценката на риска поради потенциалното освобождаване на генетично модифицирани организми в естествената околна среда в Съюза е само един конкретен аспект на оценката на риска за околната среда в рамките на разрешителната процедура по Регламент № 1829/2003.
- 67 На следващо място, очевидно е, че преди да бъдат преработени в храна или фураж, генетично модифицираните организми трябва да бъдат отгледани. Следва да се отбележи, че по време на отглеждането им генетично модифицираните организми по принцип са част от естествената околна среда и съответно закономерно представляват компонент на околната среда. Тази констатация впрочем се потвърждава и от член 2, параграф 1, буква г), подточка i) от Регламент № 1367/2006, който дефинира израза „информация за околната среда“ по смисъла на този регламент и изброява генетично модифицираните организми като един от компонентите на околната среда. В този смисъл, тъй като генетично модифицираните организми закономерно са компонент на околната среда, от член 2, параграф 1, буква е) от Регламент № 1367/2006 следва, че разпоредбите, с които се цели да се регламентират последиците от генетично модифицирани организми за здравето на хората или животните, също са свързани с околната среда (вж. т. 43 по-горе).
- 68 Накрая, видно от разпоредбите, изложени в точки 53, 54, 56, 58 и 59 по-горе, разрешение като тези, чието вътрешно преразглеждане иска жалбоподателят, е акт, който е свързан и със защитата на здравето и доброто състояние на животните. Следва обаче да се отбележи, че самите животни, които ядат посочения в разрешенията фураж, трябва, при нормални или реалистични условия на използване на съответния фураж, съответстващи на тези, за които са издадени разрешенията (вж. по аналогия решение от 23 ноември 2016 г., Комисия/Stichting Greenpeace Nederland и PAN Europe, C-673/13 P, EU:C:2016:889, т. 79), да бъдат разглеждани като компонент на околната среда, тъй като не е изключено те да взаимодействат с околната среда или да бъдат част от нея. Следователно законодателството за защита на тези животни, като глави I, III и IV от Регламент № 1829/2003, е напълно обхванато от екологичното законодателство по смисъла на член 10, параграф 1 от Регламент № 1367/2006. Различно заключение би било възможно само в хипотезата, в която пълната изолираност на животно, хранено с въпросния фураж, действително изключва възможността то да е в контакт — било поради присъствието му, било поради негови испражнения или остатъци — с населението и с околната среда, нещо, което в случая Комисията не доказва.

- 69 От това следва, че екологичното законодателство по смисъла на Регламент № 1367/2006 обхваща в случая всяка законодателна разпоредба на Съюза относно генетично модифицираните организми, с която се цели управление на риска за здравето на хората или на животните, произтичащ от тези генетично модифицирани организми или дължащ се на екологични фактори, които могат да окажат влияние върху тези организми при отглеждането им в естествената околна среда. Това важи напълно и в хипотезите на отгледани извън Съюза генетично модифицирани организми.
- 70 В случая Комисията обяснява в обжалваното решение, че оплакванията в искането за преразглеждане, изложени в точка 14 по-горе, се отнасят до здравните последици от консумацията на генетично модифицирани организми. Следователно не можело те да бъдат разгледани в контекста на член 10 от Регламент № 1367/2006. По-конкретно Комисията поддържа, на първо място, че разрешенията допускат внос на процесната соя за употреба в храни и фуражи, но изключват използването ѝ за целите на отглеждането. Според Комисията следва да се прави разлика между оценката за безопасност, по-специално по отношение на токсичност, алергенност и хранителност, и оценката на риска за околната среда. На следващо място, Комисията обяснява, че изложените от жалбоподателя в искането за преразглеждане доводи за липсата на насоки на ЕОБХ относно безопасността и хранителните качества на генетично модифицираното растение са свързани със здравните последици от консумацията на генетично модифицирани храни и фуражи. Комисията допълва, че проучването на хранителните качества е една от „рисковите зони“, вземана предвид при изследването на здравните последици от консумацията на генетично модифицирани храни и фуражи, но не е част от оценката на риска за околната среда в резултат на потенциално освобождаване в околната среда. Освен това Комисията счита, че при етикетването на въпросните храни, доставяни на крайните потребители за консумация, се посочват характеристиките на тези храни и че етикетването няма никаква връзка с оценката на риска за околната среда. На последно място, Комисията поддържа, че другите три довода на жалбоподателя, а именно липсата на мониторинг след пускането на пазара, липсата на анализ на остатъчните вещества от хербициди във въпросните храни и фуражи и релевантността на проучване на нежеланите последици за здравето на човека или на животните от консумацията на растения, при които има въздействие върху рибонуклеиновите киселини, не са свързани с оценката на риска за околната среда. Следователно тези доводи не можело да бъдат преценявани в контекста на член 10 от Регламент № 1367/2006 (вж. т. 17 по-горе).
- 71 По отношение на изложените в обжалваното решение съображения, че от една страна, доводите на жалбоподателя за липсата на насоки от ЕОБХ относно последиците от генетично модифицираното растение, чието хранително съдържание е било съществено променено, за безопасността и здравето са свързани със здравните последици от консумацията на генетично модифицирани храни и фуражи и от друга страна, че проучването на хранителните качества не е част от оценката на риска за околната среда в резултат на потенциално освобождаване в околната среда, следва да се констатира, че с разрешенията се прилагат разпоредбите на Регламент № 1829/2003, които допринасят за защитата на здравето на хората и животните в Съюза, и че установеният риск за здравето на хората или на животните, а именно евентуалните изменения на хранителното съдържание, се дължи на генетично модифицираните организми, предмет на спора. Следователно, както беше констатирано в точка 69 по-горе, оплакванията, които Комисията отхвърля с посочените по-горе доводи, засягат изцяло въпроси на екологичното законодателство по смисъла на Регламент № 1367/2006.
- 72 Що се отнася до довода в обжалваното решение, че оплакванията на жалбоподателя за липсата на анализ на остатъчните вещества от хербициди във въпросните храни и фуражи и за релевантността на изследване относно здравето на хората или животните нямали връзка с оценката на риска за околната среда, следва да се отбележи, че с тези оплаквания се твърди нарушение на разпоредбите на Регламент № 1829/2003, чиято цел е защита на здравето на хората и животните в Съюза срещу рисковете, произтичащи от съответните генетично

модифицирани организми. Следователно в съответствие с констатацията в точка 69 по-горе оплакванията, които Комисията отхвърля с тези доводи, също засягат въпроси на екологичното законодателство по смисъла на Регламент № 1367/2006.

- 73 Що се отнася до твърденията в обжалваното решение, че доводите в искането за преразглеждане, отнасящи се до етикетирането, нямат връзка с оценката на риска за околната среда, следва да се отбележи, че съгласно съображения 20 и 22 от Регламент № 1829/2003 с изискванията за етикетирание на генетично модифицираните фуражи се цели крайните потребители, и по-специално животновъдите, да получат точна информация за състава и качествата на фуражите, която да даде възможност на потребителя да направи информиран избор. Затова етикетите трябва да дават информация за всяка характеристика или свойство, които правят храната или фуража различни от тяхното конвенционално съответствие по отношение в частност на състава, хранителната стойност или хранителните ефекти, предвидената употреба на храната или фуража и последиците за здравето на определени групи от населението. От това следва, че в случая правилното етикетирание на генетично модифицираните храни и фуражи е допълнителен фактор за правилното прилагане на резултатите от оценката относно, в частност, здравето на хората и животните. Следователно Комисията трябва да разгледа в приложение на член 10 от Регламент № 1367/2006 оплакването, което жалбоподателят е изложил във връзка с етикетирането на състава на съответните храни и фуражи.
- 74 По отношение на направената от Комисията в обжалваното решение констатация, че твърдяната липса на мониторинг след пускането на пазара няма връзка с оценката на риска за околната среда, достатъчно е да се припомни, че в първото изречение на съображение 35 от Регламент № 1829/2003 се разяснява, че следва да се въведат, при необходимост и на базата на заключенията от оценката на риска, изисквания за следене на употребата на генетично модифицирани храни за консумация от хора и на употребата на генетично модифицирани фуражи след пускането им на пазара. Следва да се приеме също, че целта на плана за мониторинг е в частност да се гарантира, че след разрешението за пускането им на пазара съответните храни и фуражи няма да създадат никакъв риск за здравето на хората или на животните или че произтичащите неблагоприятни последици ще бъдат ограничени. Следователно мониторингът след пускането на разрешените продукти на пазара допълва разрешителния режим за пускане на пазара.
- 75 В това отношение Комисията правилно посочва в обжалваното решение, че целта на изискванията за мониторинг след пускането на пазара е да се съберат данни за консумацията на генетично модифицирани храни. Освен това следва да се добави, че въпросният мониторинг обхваща и консумацията на фураж за животни, които самите те са част от околната среда.
- 76 От това следва, че опасенията за здравето на хората и животните, изказани по повод на липсата в случая на подходящ мониторинг, също попадат в обхвата на член 10 от Регламент № 1367/2006.
- 77 Ето защо Комисията неправилно заключава в обжалваното решение, че доводите, изложени в точка 70 по-горе, не могат да бъдат преценени в контекста на член 10 от Регламент № 1367/2006. Останалите доводи на Комисията и на встъпилите страни не опровергават този извод.
- 78 Първо, що се отнася до довода на Комисията, че искането за преразглеждане е било, що се отнася до аспектите, които тя приема за недопустими, съсредоточено върху безопасността на въпросните генетично модифицирани организми за употреба в храна и фураж, достатъчно е да се отбележи, че Регламент № 1367/2006 не изисква искането за преразглеждане да е съсредоточено върху въпрос на екологичното законодателство (вж. в този смисъл и по аналогия решение от 23 ноември 2016 г., Комисия/Stichting Greenpeace Nederland и PAN Europe,

C-673/13 P, EU:C:2016:889, т. 77 и 78). Както бе констатирано в точки 49 и 62 по-горе, при вътрешното преразглеждане Комисията е длъжна да прецени всеки довод на поискалото това преразглеждане лице, че с административния акт се нарушава екологичното законодателство по смисъла на Регламент № 1367/2006 и не е необходимо въпрос на екологичното законодателство да формира главната правна цел на разглеждания довод.

- 79 Второ, както бе посочено в точки 63—69 по-горе, следва да се отхвърли доводът на Комисията, че проведеното в Регламент № 1829/2003 разграничение между оценката за безопасност на съответните храни и фуражи и оценката на риска за околната среда е от значение за преценката дали искането за преразглеждане попада в обхвата на Регламент № 1367/2006.
- 80 Доколкото при тази обстановка Комисията изтъква факта, че в съображение 33 от Регламент № 1829/2003 се прави разграничение между оценката на риска за околната среда и оценката за безопасност, трябва да се отбележи, че съгласно посоченото съображение, когато заявлението за разрешение по Регламент № 1829/2003 касае продукти, съдържащи или състоящи се от генетично модифицирани организми, заявителят може да избере или да представи разрешение за освобождаване в околната среда, вече получено в съответствие с част В от Директива 2001/18, или да иска — в разрешителната процедура по Регламент № 1829/2003 — оценката на риска за околната среда да бъде направена едновременно с оценката за безопасност. От тази констатация следва, че оценката на последиците от освобождаването в околната среда може да бъде направена в рамките на процедура на основание на Директива 2001/18 или в рамките на процедура по Регламент № 1829/2003. Същевременно, макар да се отнася до това при какви условия оценката на последиците от освобождаването в околната среда може да се направи в рамките на производство по Регламент № 1829/2003, съображение 33 от същия няма никакво значение за това дали оплакванията в искането за вътрешно преразглеждане на основание на Регламент № 1367/2006 засягат въпроси на екологичното законодателство съгласно последния регламент.
- 81 Освен това следва да се отхвърли и доводът на Комисията, че видно от членове 5 и 17 от Регламент № 1829/2003, докато всички продукти, които попадат в обхвата на този регламент, подлежат на оценка за безопасност, то само за генетично модифицираните организми или храните и фуражите, съдържащи или състоящи се от генетично модифицирани организми, но не и за храните и фуражите, произведени от генетично модифицирани организми, се изисква оценка на риска за околната среда. Всъщност следва да се припомни, че за да се разреши пускането на пазара, е необходимо да са изпълнени условията по член 4, параграф 1 от Регламент № 1829/2003 и по член 16, параграф 1 от същия регламент (вж. т. 56 и 58 по-горе). За сметка на това от текста на членове 5 и 17 от Регламент № 1829/2003 следва, че те се отнасят само до процедурата за подаване на заявление за разрешение и до съответните формалности. Следователно тези членове не касаят нито условията, нито обхвата на проверката по същество на заявлението за разрешение.
- 82 Доколкото Комисията поддържа, че в член 2, параграф 1, буква г), подточка i) от Регламент № 1367/2006, дефиниращ израза „информация за околната среда“, генетично модифицираните организми са споменати в контекста на биологичното разнообразие, отнасящ се именно до ситуация, в която въпросите на общественото здраве могат да се считат за показателни за състоянието на някои компоненти на околната среда, следва да се приеме, че тази разпоредба посочва генетично модифицирани организми като екологични компоненти. Това потвърждава констатацията в точка 67 по-горе, че генетично модифицираните организми представляват компоненти на околната среда. Във всеки случай, дори да се предположи, че тълкуването на Комисията е правилно, трябва да се посочи, че член 2, параграф 1, буква г), подточка i) от Регламент № 1367/2006 съдържа само неизчерпателно изброяване на някои типични компоненти на околната среда и не изключва възможността генетично модифицираните организми да бъдат компоненти на околната среда.

- 83 Трето, Комисията, подкрепена от Monsanto, твърди, че съображенията във връзка с общественото здраве могат да бъдат ефектът и последицата от опазването на околната среда, но че с препращането към общественото здравеопазване в разпоредбите относно околната среда не се цели материята на общественото здравеопазване да бъде изцяло включена в тази на екологичното законодателство. Според Комисията въпросните аспекти на искането за преразглеждане не са нито показателни за състоянието на компонентите на околната среда, нито имат връзка с него и следователно не попадат в обхвата на член 10 от Регламент № 1367/2006.
- 84 В това отношение, както бе припомнено в точка 43 по-горе, защитата на здравето на хората е една от целите на политиката на Съюза в областта на околната среда (вж. решение от 22 декември 2010 г., *Gowan Comércio Internacional e Serviços*, C-77/09, EU:C:2010:803, т. 71 и цитираната съдебна практика). Следва обаче да се констатира, че както Комисията правилно твърди, член 10 от Регламент № 1367/2006 няма за цел да включи изцяло материята на общественото здравеопазване в тази на екологичното законодателство.
- 85 Следва да се приеме, както бе посочено в точки 49 и 62 по-горе, че искането за вътрешно преразглеждане в случая е допустимо само доколкото в него се твърди, че с разрешенията се нарушава екологичното законодателството по смисъла на Регламент № 1367/2006. Член 4, параграф 1, буква а) и член 16, параграф 1, буква а) от Регламент № 1829/2003 предвиждат, че съответните храни и фуражи не трябва да бъдат пускани на пазара, ако имат отрицателно действие върху здравето на хората, здравето на животните или околната среда. Соя 305423, соя MON 87769 и соя MON 87705 са представлявали по време на отглеждането им изменени от човешката намеса компоненти, които са били във взаимодействие с естествената околна среда. Затова генетичните изменения на тези компоненти на околната среда са могли да окажат влияние върху тяхната хранителна стойност или да създадат риск за безопасността на храните и следователно са въпроси на екологичното законодателство по смисъла на Регламент № 1367/2006.
- 86 При всички положения е важно да се припомни (вж. т. 68 по-горе), че фуражите, които също са предмет на разрешенията, могат да бъдат приемани от животни, които взаимодействат с околната среда или са част от нея. Поради това самите тези животни са компоненти на околната среда и съответно последиците за хранителната им стойност в резултат от съответния фураж или фактът, че те могат да засегнат безопасността на храните, са въпроси на екологичното законодателство по смисъла на Регламент № 1367/2006.
- 87 Четвърто, що се отнася до довода на Комисията, че сам по себе си фактът, че съответните храни или фуражи са били биологически или технически обработени в страните на произход, не означава, че безопасността на въпросните продукти може да има влияние върху състоянието на околната среда, достатъчно е да се припомни, че екологичното законодателство по смисъла на Регламент № 1367/2006, предмет на настоящото дело, се отнася не само до състоянието на естествената околна среда в Съюза и че този довод впрочем не отчита факта, че съответните храни се отразяват на животните, които ги ядат.
- 88 Пето, доколкото Комисията в случая изтъква релевантността на член 9, параграф 3 от Орхуската конвенция, уместно е да се припомни, че съгласно съдебната практика позоваване на тази разпоредба, на която се основава член 10, параграф 1 от Регламент № 1367/2006, не е възможно, когато се преценява законосъобразността на последния (решение от 13 януари 2015 г., *Съвет и др./Vereniging Milieudefensie и Stichting Stop Luchtverontreiniging Utrecht*, C-401/12 P—C-403/12 P, EU:C:2015:4, т. 61).
- 89 С оглед на всичко гореизложено следва да се заключи, че Комисията е допуснала грешка при прилагане на правото, като е приела, че повечето оплаквания на жалбоподателя в искането му за вътрешно преразглеждане не засягат въпроси на екологичното законодателство. Поради това

твърденията по първото основание трябва да бъдат уважени и обжалваното решение да бъде изцяло отменено, без да е необходимо да се разглежда второто посочено от жалбоподателя основание.

По съдебните разноси

- 90 Съгласно член 134, параграф 1 от Процедурния правилник загубилата делото страна се осъжда да заплати съдебните разноси, ако е направено такова искане. Тъй като е загубила делото, Комисията следва да бъде осъдена да заплати наред с направените от нея съдебни разноси и тези на жалбоподателя в съответствие с искането му.
- 91 Съгласно член 138, параграф 3 от Процедурния правилник Monsanto и Pioneer понасят направените от тях съдебни разноси.

По изложените съображения

ОБЩИЯТ СЪД (седми състав)

реши:

- 1) Отменя писмото на члена на Европейската комисия, отговарящ за здравеопазването и безопасността на храните, от 16 ноември 2015 г. с номер Ares(2015) 5145741 по искането за вътрешно преразглеждане — подадено на основание член 10 от Регламент (ЕО) № 1367/2006 на Европейския парламент и на Съвета от 6 септември 2006 година относно прилагането на разпоредбите на Орхуската конвенция за достъп до информация, публично участие в процеса на вземане на решения и достъп до правосъдие по въпроси на околната среда към институциите и органите на Общността — на решенията за изпълнение, разрешаващи пускането на генетично модифицирана соя MON 87769, MON 87705 и 305423 на пазара.
- 2) Комисията понася наред с направените от нея съдебни разноси и тези на TestBioTech eV.
- 3) Monsanto Europe, Monsanto Company, Pioneer Overseas Corp. и Pioneer Hi-Bred International, Inc. понасят направените от тях съдебни разноси.

Tomljenović

Bieliūnas

Корнезов

Обявено в открито съдебно заседание в Люксембург на 14 март 2018 година.

Подписи